

jimiž Randa vyrůstá nejen nad své spolubojovníky, ale i nad Ungra (str. 18). Randa až do posledního dechu sledoval nový život a proto také vědecky nestárl; důsledkem empiricko-utilitaristického pojmání života u Randy bylo, že nemohl se nadchnouti pro spekulativně filosofické exkursy (str. 19). V tom směru byl Randův vývoj pravým opakem Iheringa; Randa nekonstruuje své these čistě rozumově a neodívá je v jiskřivé sentence, nýbrž jest solidním pracovníkem, na něhož možno se spolehnouti, poněvadž jeho stavba spočívá na pevných základech zákonů a života (str. 21); Randu možno označiti jako »vědeckého pozitivistu«, který vychází z pozitivního práva a je kriticky a systematicky zpracuje (str. 24). Nikdy se Randa nevyhýbá mnohostrannosti právních jevů a patřičně přihlíží i k otázkám veřejnoprávním, procesním i trestním. Ve vrcholných spisech z oboru práva soukromého nelze dnes všem názorům Randovým přisvědčiti, přes to však zůstávají nejdokonalejšími, vskutku mistrnými díly civilistiky v oborech držby, vlastnictví a náhrady škody. Randa i ve vysokém věku bojoval pro idee, jež teprve v desíletích po jeho smrti mohly se v zákonodárství uskutečnit, jeho píle neznala klidu, což nejlépe prokazují četná nová vydání, vždy rozšířená a doplněná, kdežto Unger otiskoval opětná vydání svého systému v nezměněné formě (str. 35). — Randovo národní smýšlení charakterisuje prof. Krek významně vzpomínkou na soukromou rozmluvu se známým německým učencem, jenž nějakou dobu byl Randovým kolegou v Praze a jenž svoji nacionální zaujatost proti českému cítění a významu Randovu projevil poznámkou, že by mohl uznati Randu jen jako kompilatora, jinak že jest eklektik; tato nacionální zaujatost jest patrna také z krátkého odbytí díla Randova v Landsbergových dějinách právní vědy (str. 39). — Výstižnými slovy shrnuje prof. Krek svůj úsudek o Randovi: šťastné spolupůsobení různých moderních metod, věcnost a vyhnutí se záludným spekulacím a volnoprávním experimentům, důkladnost, vzájemné oplodnění teorie a praxe (str. 41).

Jak z uvedeného patrně, hodnotí prof. Krek dílo a osobnost Randovu ideově vřaděním do celého rámce prostředí, doby a vědeckého směru. Prof. Krek v celé studii stále sleduje souvislost prací Randových se životem a tak osvětluje s nové stránky jeho dílo. Právě toto ideové a sociální hledisko kvalifikuje studii prof. Kreka nejen jako příležitostnou jubilejní skizu, nýbrž jako významný a důležitý příspěvek k poznání Randovy osobnosti a díla.

Koblížek.

Dr. Jan Srb: **Úlevy při splácení pohledávek.** Praha 1936, vydáno Svazem čsl. spořitelén, stran 178, cena váz. celoplát. 35 Kč. Nedlouho po spise, uvedeném v předešlé zprávě, vychází v knihovně Svazu čsl. spořitelén jako 6. svazek výklad vládních nařízení ze dne 21. prosince 1935, č. 249 Sb. z. a n. o úlevách při splácení některých dlouhodobých pohledávek, č. 250 Sb. z. a n. o úlevách při splácení pohledávek za země-

dělcí, a č. 251 Sb. z. a n. o úlevách při splácení pohledávek za nezaměstnanými a o některých opatřeních v řízení exekčním a konkursním proti nezaměstnaným. I zde vychází komentář z pera autora nejkompetentnějšího, vrchního rady ministerstva spravedlnosti, který vypracoval osnovy těchto předpisů. Význam spisu podstatně zvyšuje také okolnost, že jsou v něm otištěny důvodové zprávy k osnovám všech tří nařízení, které mají značnou důležitost pro správný výklad. Ve spise je také uvedena literatura k dočasným opatřením v exekčním a konkursním řízení proti zemědělcům a nezaměstnaným a nejnovější literatura k vládním nařízením č. 249 až 251 Sb. z. a n. Ve dvou dodatcích přináší autor příklady výpočtu úlev při splácení pohledávek a vzory prohlášení a podání, vztahující se ke komentovaným předpisům. Orientaci usnadňuje věcný rejstřík. Vzhledem k velmi širokému okruhu osob, jejichž zájmů se vládní nařízení dotýkají, stane se spis pomůckou velmi cennou a vyhledávanou. Kš.

Dr. Julius Karmán: **»Justicia«, soustavná sbírka rozhodnutí.** Nákladem nakladatelství Justitia v Bratislavě, I. sešit, cena 28 Kč. — Za řízení min. rady dr. J. Karmána, přednosty soudního odboru ministerstva pro sjednocení, počíná vycházeti soustavná sbírka rozhodnutí z práva platného v zemi České a Moravskoslezské se zněním příslušných zákonných předpisů a s úvodními a srovnávacími poznámkami. Jako další spolupracovníci jsou uvedeni: z oboru obč. práva: prof. dr. J. Sedláček, doc. dr. V. Kubeš; z oboru obch. práva: dr. R. Buchtela, doc. dr. J. Fröhlich, prof. dr. R. Horna, prof. dr. K. Kizlink, dr. J. Smitek; z oboru procesního: doc. dr. K. Gerlich, prof. dr. F. Štajgr, doc. dr. M. Šťastný; z oboru trestního práva: doc. dr. J. Veselá, dr. S. Hendrych, dr. F. Kronberger. Sešit první svazku I., právě vyšlý, obsahuje rozhodnutí vztahující se k článkům 1—85 všeobecného obchodního zákoníka, jež byla uspořádána dr. Karmánem, prof. dr. Kizlinkem a doc. dr. Fröhlichem. Tento I. svazek, v němž bude zpracován všeob. zákoník obchodní, byl věnován autory počtě dr. Karla Hermannova - Otavského, profesora Karlovy university a seniora čsl. komercialistů, k jeho sedmdesátinám, jež budou oslaveny v letošním roce.

Systém sbírky je ten, že jsou v ní uváděny jednotlivé paragrafy podle pořadí v obchodním zákoníku a ke každému paragrafu jsou připojena rozhodnutí, mající k němu vztah, při čemž u důležitějších je stručně citována také skutková podstata případu. Zpracována jsou jak rozhodnutí československá, tak i předválečná rakouská. Text zákona nově přeložil prof. dr. Kizlink. Jest se zmíniti též o typografické úpravě sbírky, usnadňující přehlednost a rychlou orientaci při studiu rozhodnutí. Kš.

Dr. Antonín Jeřábek: **Nová úprava úrokových sazeb.** Praha, 1936, vydáno Svazem čsl. spořitelén, stran 128, cena váz. celoplát. 25 Kč. V knihovně Svazu čsl. spořitelén, redigované dr. J.